

Odbor zdravotnictví
oddělení správních činností ve zdravotnictví

datum
9. října 2020

oprávněná úřední osoba
Tomáš Bambuch

číslo jednací
KUZL 67727/2020

spisová značka
KUSP 55025/2017 ZD

U S N E S E N Í

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor zdravotnictví, jakožto správní orgán příslušný dle ustanovení 118 písm. b) ve spojení s ustanovením § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“), rozhodl v řízení vedeném s obviněným poskytovatelem zdravotních služeb , takto:

Řízení zahájené z moci úřední ve věci přestupku podle ustanovení § 117 odst. 3 písm. d) zákona o zdravotních službách, kterého se dopustí poskytovatel zdravotních služeb, který poruší povinnost mlčenlivosti podle § 51 zákona o zdravotních službách, kterého se obviněný poskytovatel zdravotních služeb , měl

dopustit tím, že poskytl stížnost ze dne 21.1.2017 podanou pacientkou obsahující osobní informace a informace o zdravotním stavu této pacientky JUDr. ,

se podle ustanovení § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“)

zastavuje,

neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem.

Odůvodnění

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor zdravotnictví, jakožto správní orgán příslušný dle ustanovení § 118 písm. b) ve spojení s ustanovením § 15 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách (dále jen „správní orgán“) k projednání přestupku, obdržel dne 20.6.2017 podnět pacientky obviněného

(dále jen „pacientka“), ve kterém pacientka uvádí, že obviněný obeznámil jinou osobu s jejím zdravotním stavem. Toto pacientka dovozuje z obsahu sdělení, které obdržel pacientkou tvrzený zmocněnec JUDr. od obviněným tvrzeného zmocněnce JUDr. , ve kterém JUDr. uvádí, cituje se : „*Diagnosa, která je u Vaší klientky, je zcela adekvátní jejímu zdravotnímu stavu, načež i můj klient správně reagoval a konstatoval, kde by se správně měla léčit*“. Na základě podnětu pacientky správní orgán přípisem ze dne 22.8.2017, č.j. KUZL 55878/2017, zahájil s obviněným podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, řízení z moci úřední ve věci podezření ze spáchání přestupku porušení povinnosti mlčenlivosti podle ustanovení § 117 odst. 3 písm. d) zákona o zdravotních službách. Vytýkaným skutkem byla skutečnost, že obviněný poskytl stížnost, kterou pacientka podala vůči obviněnému České lékařské komoře, obsahující osobní informace a informace o zdravotním stavu pacientky JUDr. . Správní

orgán Rozhodnutím ze dne 20.11.2017, č.j. KUZL 55025/2017, shledal obviněného vinným a uložil obviněnému správní trest pokuty ve výši 5000 Kč. Toto rozhodnutí správního orgánu bylo potvrzeno Rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví ze dne 29.1.2018, č.j. MZDR 60188/2017-2/PRO, které obviněný napadl správní žalobou. Krajský soud v Brně, Rozsudkem ze dne 1.7.2020, č.j. 29 Ad 5/2018-71, napadené rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ministerstvo zdravotnictví následně Rozhodnutím ze dne 4.9.2020, č.j. MZDR 37272/2020-1/PRO, zrušilo rozhodnutí správního orgánu a věc byla správnímu orgánu vrácena k novému projednání. Správní orgán, reflektující závěry učiněné Krajským soudem v Brně, dospěl k následujícím závěrům.

Není pochyb o tom, že se JUDr. seznámil s obsahem stížnosti, která je datována ke dni 21.1.2017, ve které se pacientka prostřednictvím svého tvrzeného zmocněnce JUDr. (plná moc správnímu orgánu pacientkou poskytnuta nebyla) obrací na Českou lékařskou komoru s tvrzením, že obviněný měl údajně porušit etický kodex lékaře a „zákon o vyšetření č. 373/2011 Sb.“. Toto správní orgán dovozoval z obsahu sdělení JUDr. ze dne 15.3.2017. Stejně tak není pochyb o tom, že tato stížnost obsahuje informace, na které se vztahuje povinnost mlčenlivosti poskytovatele zdravotních služeb podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona o zdravotních službách. K těmto zjištěním shodně se správním orgánem dospěl také Krajský soud v Brně. Jak uvedeno v předmětném sdělení JUDr. , tento obviněného údajně zastupoval, cituje se: „ve věci *Vámi (pozn. pacientkou) podané stížnosti na mého klienta ze dne 21.1.2017*“. Z toho správní orgán dovozoval, že JUDr. obviněného zastupoval v řízení před Českou lékařskou komorou, která stížnost pacientky projednávala v rámci předběžného šetření stížnosti ve smyslu § 5 Disciplinárního řádu České lékařské komory (dále jen „disciplinární řád“). Jelikož existenci tohoto zastoupení tvrdil také obviněný, měl správní orgán za to, že zmocnění bylo dáno.

Jak poukazuje Ministerstvo zdravotnictví ve zrušovacím rozhodnutí, nebylo ovšem dosud v řízení prokazatelně zjištěno, zda JUDr. skutečně v řízení před Českou lékařskou komorou obviněného zastupoval či nikoliv. Ačkoliv obviněný správnímu orgánu dne 21.9.2020 doložil kopii písemné plné moci udělené obviněným dne 21.11.2016 JUDr. , správní orgán tuto plnou moc považuje za plnou moc ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), které stanovuje požadavek na úřední ověření podpisů. Z doložené kopie plné moci ovšem úřední ověření podpisů nevyplývá. Nelze pak přehlédnout, že Rozhodnutí Revizní komise os ČLK Vsetín ze dne 15.3.2017, č.j. 17/75-001/0108, ničeho stran zastoupení obviněného v předmětném řízení neobsahuje. Správní orgán je ovšem, i s ohledem na dále uvedené, toho názoru, že dokazování směřující k odstranění pochybností o tom, kdy byl JUDr. obviněným zmocněn, zda byla lékařská komoře plná moc v daném řízení předložena a v jaké jeho fázi, o jakou plnou moc se jednalo, zda tato plná moc byla lékařskou komorou akceptována a založena do spisu, zda JUDr. v řízení před lékařskou komorou činil za obviněného procení úkony, respektive zda byl obviněný v řízení před lékařskou komorou JUDr.

skutečně účinně zastoupen či nikoliv, zda lékařská komora pochybila, když ve svém rozhodnutí JUDr. , jakožto zmocněnce obviněného neuvedla, je nadbytečné a v konečném důsledku by mohlo vést k absurdní situaci, kdy by se správní orgán de facto stavěl do role orgánu přezkoumávajícího řízení, které bylo vedeno Českou lékařskou komorou. Taková role správnímu orgánu nepřísluší a správní orgán tak v souladu se závěry učiněnými Krajským soudem v Brně posoudil pouze to, zda jednání obviněného nelze podřadit pod výjimku z povinnosti mlčenlivosti pro ochranu vlastních práv ve smyslu ustanovení § 51 odst. 3 zákona o zdravotních službách.

Zákon o zdravotních službách v ustanovení § 51 odst. 3 stanoví, že za porušení povinné mlčenlivosti se nepovažuje sdělování údajů nebo jiných skutečností poskytovatelem v nezbytném rozsahu pro

ochranu vlastních práv v trestním řízení, občanskoprávním řízení, rozhodčím řízení a ve správním řízení nebo sdělování skutečností soudu nebo jinému orgánu, je-li předmětem řízení před soudem nebo jiným orgánem spor mezi poskytovatelem, popřípadě jeho zaměstnancem, a pacientem nebo jinou osobou uplatňující práva na náhradu škody nebo ochranu osobnosti v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb; v této souvislosti je poskytovatel oprávněn předat soudnímu znalci, znaleckému ústavu, komoře nebo odborníkovi, kterého si zvolí, též kopii zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi za účelem vypracování znaleckého nebo odborného posudku vyžádaného obhajobou, nebo účastníkem v občanském soudním řízení. Stěžejní v posuzované věci je první část citovaného ustanovení, dle které porušením povinné mlčenlivosti není

- **sdělování údajů nebo jiných skutečností poskytovatelem v nezbytném rozsahu,**
- **pro ochranu vlastních práv,**
- **v občanskoprávním nebo správním řízení.**

Je nepochybné, že pacientka podala vůči obviněnému stížnost k České lékařské komoře. Je také nepochybné, že Česká lékařská komora stížnost přijala a zahájila předběžné šetření stížnosti podle disciplinárního řádu, které je správním řízením ve smyslu § 9 správního řádu. Správní orgán současně poukazuje na skutečnost, že předběžné šetření stížnosti může vyústit v disciplinární řízení o uložení sankce, které je považováno za trestní obvinění ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz např. Rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 16/99). Správní orgán je ovšem také toho názoru, že pro naplnění podmínky „v občanskoprávním nebo správním řízení“ není existence takového řízení nezbytná, respektive, správní orgán je přesvědčen, že má-li výjimkou stanovenou ustanovením § 51 odst. 3 zákona o zdravotních službách být primárně sledováno zajištění práva poskytovatele a lékaře na spravedlivý proces, je nutno tuto podmínku vztáhnout i na fázi předprocesní. Výklad, že daná výjimka z povinnosti mlčenlivosti se uplatní až po zahájení řízení, správní orgán nepovažuje za akceptovatelný. Je-li sdělováním údajů pro ochranu vlastních práv nutno rozumět sdělování údajů třetím osobám odlišným od správních orgánů či soudů, stěžlí lze po poskytovateli spravedlivě požadovat, aby v občanskoprávním sporu nejdříve podal žalobu (bez právní pomoci) a teprve poté využil svého práva na „sdělení údajů pro ochranu vlastních práv“. Správní orgán tak výjimku z povinné mlčenlivosti nepovažuje toliko pouze za pasivní (aplikovatelnou pouze v případě, že je některé z uvedených řízení zahájeno proti poskytovateli), ale také za aktivní (aplikovatelnou také v případě, kdy je poskytovatel iniciátorem řízení). Uvedené lze dovozovat také vzhledem k dřívějšímu znění výjimky z povinnosti mlčenlivosti stanovené ustanovením § 55 odst. 2 písm. d) zákona č. 20/1996 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění účinném do 31.3.2012, dle kterého povinností mlčenlivosti nebyl zdravotnický pracovník vázán v rozsahu nezbytném pro obhajobu v trestním řízení a pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi ním, popřípadě jeho zaměstnavatelem a pacientem, nebo jinou osobou uplatňující práva na náhradu škody nebo na ochranu osobnosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče. Zákon o zdravotních službách tak výjimku z povinnosti mlčenlivosti oproti předchozí právní úpravě dle názoru správního orgánu rozšiřuje. Správní orgán posuzovanou věc hodnotí i v kontextu obsahu sdělení JUDr.

cituje se: „Závěrem Vám jen sdělují, že mému klientovi Vaší stížností vznikla jak morální, tak i profesionální újma, kterou hodlá řešit až po výsledku dalšího jednání ve smyslu platného občanského zákoníku“, z čehož správní orgán dovozuje, že obviněný zvažoval vůči pacientce postup v rovině občanskoprávní. Podmínka občanskoprávního nebo správního řízení tedy byla dle přesvědčení správního orgánu splněna.

K podmínce „pro ochranu vlastních práv“ správní orgán uvádí, že JUDr. se s informacemi, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti, seznámil pouze a jen z důvodu existence sporu s pacientkou. Správní orgán již ve svém prvním rozhodnutí konstatoval, že je přesvědčen o tom, že obviněný sledoval primárně ochranu svých vlastních práv a tento závěr správní orgán nemá důvod měnit. Z podkladů

správního orgánu také nijak nevyplývá, že by obviněný JUDr. seznámil i s jinými informacemi, jež jsou kryty povinností mlčenlivosti, než s těmi, jež jsou obsaženy v předmětné stížnosti a správní orgán má za splněnou také podmínku „v nezbytném rozsahu“. Také tento závěr správní orgán učinil již ve svém prvním rozhodnutí a nemá důvod jej měnit.

Závěrem správní orgán uvádí, že z citovaného ustanovení zákona o zdravotních službách přímo nevyplývá, komu je poskytovatel oprávněn za daných podmínek údaje nebo jiné skutečnosti sdělovat. Názor správního orgánu, že se musí v posuzovaném případě jednat o advokáta, byl správním soudem shledán jako nesprávný. Pomineme-li sdělování údajů příslušnému orgánu, před kterým řízení probíhá, lze uvažovat o sdělování údajů zmocněnci, který procesně poskytovatele zastupuje v konkrétním řízení. Lze ovšem uvažovat i o sdělování údajů osobě, která poskytovateli poskytuje právní pomoc již ve fázi před jeho zahájením. Ad absurdum by poskytovatel mohl údaje sdělovat komukoliv. Správní orgán tak za stěžejní považuje to, zda poskytovatel sdělením údajů sleduje ochranu vlastních práv v existujícím či potenciálním řízení a dodrží podmínku nezbytnosti rozsahu sdělených údajů. Jelikož tyto podmínky byly dle názoru správního orgánu v posuzované věci splněny a správní orgán neshledává v jednání obviněného exces, rozhodl správní orgán tak, jak uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto usnesení lze podle ustanovení § 76 odst. 5 správního řádu, podat odvolání, a to do 15 dnů po jeho oznámení k Ministerstvu zdravotnictví České republiky, které o odvolání rozhodne, a to prostřednictvím Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru zdravotnictví, u něhož se odvolání podává. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Podle ustanovení § 75 odst. 5 správního řádu odvolání nemá odkladný účinek.

Mgr. Ing. Tomáš Bambuch
oddělení správních činností ve zdravotnictví
odboru zdravotnictví